

กรุงเทพธุรกิจ Krungthep Turakij Circulation: 200,000 Ad Rate: 2,400	Section: First Section/หน้าแรก วันที่: อาทิตย์ 22 พฤษภาคม 2559 ปีที่: 29 ฉบับที่: 10104	หน้า: 1(ขวา), 4 PRValue (x3): 645,336	คลิป: สีสี่
	Col.Inch: 89.63 Ad Value: 215,112 หัวข้อข่าว: ห่วงชุมชนไม่มีส่วนร่วม 'แลนด์มาร์คเจ้าพระยา'		

ห่วงชุมชนไม่มีส่วนร่วม 'แลนด์มาร์คเจ้าพระยา'

โครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา หรือ "แลนด์มาร์คเจ้าพระยา" ทางกรุงเทพมหานคร(กทม.) ได้มอบหมายให้สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) และมหาวิทยาลัยขอนแก่น (มข.) เป็นที่ปรึกษาสำรวจและออกแบบ โดยทางที่ปรึกษาโครงการจะใช้เวลาศึกษา สำรวจ ออกแบบ และจัดทำแม่บท

เป็นระยะเวลา 7 เดือน คาดว่าจะประมูลจ้างผู้รับเหมาก่อสร้างโครงการได้ในเดือนต.ค. 2559 และจะแล้วเสร็จราวปี 2561 สำหรับลักษณะโครงการดังกล่าวเฟสแรก มีช่วงในการก่อสร้างอยู่ระหว่างสะพานพระปิ่นเกล้าถึงสะพานพระราม 7 เป็นโครงสร้างพื้นคอนกรีตบนตอม่อเดี่ยวที่ยื่นไปในแม่น้ำเจ้าพระยาทั้ง 2 ฝั่ง รวมระยะทางประมาณ 14 กิโลเมตร ขณะที่ตลอดโครงการจะมีระยะทาง

รวม 57 กิโลเมตร ซึ่งงบประมาณก่อสร้างรวม 14,006 ล้านบาท แต่หาว่าตลอดระยะเวลาที่โครงการนี้ผุดขึ้นมา ก็มีความวิตกกังวลตามมาทั้งจากชุมชนที่จะได้รับผลกระทบเรื่องชีวิตความเป็นอยู่ ความวิตกเรื่องทัศนียภาพ ร่มเงา และสภาพแวดล้อมทางกายภาพของระบบนิเวศ

อ่านต่อหน้า > 4

ต่อจากหน้า > 1

ห่วงชุมชน

● สักสิรินทร์ เข็มทอง

ตั้ง "สมัชชาเจ้าพระยา"

นายศพล บุญสม ภูมิสถาปนิก ผู้ก่อตั้งกลุ่ม Friends of River (FOR) บอกถึงความเคลื่อนไหวในการคัดค้านโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาว่า กิจกรรมรณรงค์คือการยื่นหนังสือเรียกร้องให้มีการทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม (อีไอเอ) และรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (อีเอชไอเอ) ต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) และให้ตรวจสอบผลกระทบโครงการ

นอกจากนี้ยังเตรียมจัดตั้ง "สมัชชาเจ้าพระยา" ซึ่งจะเป็นการรวบรวมเครือข่ายเพื่อติดตามผลและยกเอาเรื่องแม่น้ำเจ้าพระยามาเป็นประเด็นพูดคุย เพื่อให้ต่อ ยอดว่าถ้าพูดถึงแม่น้ำจะต่อยอดไปถึงเรื่องใดได้บ้าง

"ส่วนในพื้นที่ที่ยังมีการทำงานต่อเนื่องกับทางชุมชนอย่างล่าสุด มีการเข้าไปพูดคุยกับทางชุมชนบางอ้อ หรือมีสียิบบางอ้อ ซึ่งทางชุมชนก็มีการรวมกลุ่มกัน เพื่อจัดนิทรรศการเผยแพร่วิถีชีวิตของเขา และการเข้ามาของโครงการจะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตพวกเขาอย่างไร"

นอกเหนือจากนั้น ยังมีการสื่อสารออกไปสู่วงกว้าง ทั้งช่องทางออนไลน์และออฟไลน์

นายศพล ยังบอกถึงในส่วนที่เคยเขาไปพูดคุยกับทีมที่ปรึกษาโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) ว่า เคยเสนอไปว่าต้องตั้งต้นใจใหม่ ซึ่งทางสจล. ก็มีแนวคิดที่อยากจะทำเป็นมรดกวัฒนธรรม แต่เราคิดว่าต้องมีระยะเวลาที่มันตอบโจทย์มากกว่านี้ แต่ก็ต้องเสนอไปยังกรุงเทพมหานคร (กทม.) ซึ่งเป็นผู้กำหนดทิศทางว่าจะยอมรับแค่ไหน

โจทย์ลำดับแรกต้องมีการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการก่อน แต่ขณะนี้ดูเหมือนว่าทางสจล. มุ่งไปทำในแบบของรายละเอียดเลย แล้วอยู่ในช่วงระยะเวลาที่สั้น เวลาลงพื้นที่สำรวจก็เหมือนจะมีคำตอบอยู่ในใจแล้ว"

ทั้งนี้หากดูตามแบบที่มีการศึกษา เรื่องภาพรวมของพื้นที่ 57 กิโลเมตร และรายละเอียดพื้นที่ 14 กิโลเมตร ซึ่งมีการเข้าไปพูดคุยกับบางชุมชนแล้ว แต่แบบที่ยังถึงนี้ ยังไม่ได้เปิดเผยต่อสาธารณะจึงนำมาสู่ข้อกังวลว่า แล้วจะเป็นที่ยอมรับได้อย่างไร ในเมื่อไม่ได้พูดคุยกันโดยดึงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม แม้จะออกแบบโครงการให้สวยงามอย่างไร ก็อาจไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมภาพรวมได้

"3 เดือนนับจากนี้เราจะลงพื้นที่ชุมชนมากขึ้นกว่าเดิม เพื่อสร้างแนวร่วม และทำให้เห็นว่าชุมชนอาจจะไม่ได้ต้องการโครงการนี้ และเข้าไปกระตุ้นชุมชนให้ทำกิจกรรมหรือเปิดพื้นที่ให้คนภายนอกเข้ามารับรู้มากขึ้น"

ชุมชนวิตกไม่มีส่วนร่วม

นางเตือนใจ ดีเทศน์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ บอกว่า จากการลงพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ที่จะได้รับผลกระทบจากโครงการ พบว่าชาวชุมชนมีความวิตกกังวลว่าไม่ได้มีส่วนร่วมและรับรู้ข้อมูลในการดำเนินการดังกล่าว และไม่เห็นใจกับสิ่งที่เกิดขึ้นต่อไปในอนาคตของพวกเขา

นอกจากนี้ ทีมที่ปรึกษาที่เข้ามารับผิดชอบโครงการ ก็ได้เข้ามาคุยกับชาวบ้านในพื้นที่แล้ว แต่ไม่มีแบบการก่อสร้างใดๆ นำมาให้ดู ซึ่งตอนนี้สิ่งที่เขาเห็นกันและเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดผลกระทบอยู่คือ กำแพงกันน้ำท่วมของ กทม. สูงขึ้นจากเดิม 30 เซนติเมตร มีการต่อเติมขึ้นอีก 70 เซนติเมตร ซึ่งทำให้เป็นการตัดขาดระหว่างชุมชนกับแม่น้ำไปเลย

แนะออกแบบตามวิถีชุมชน

"ชุมชนต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่า จะทำโครงการอะไรต่อหน้าบ้าน หรือหน้าหมู่บ้านของพวกเขา ซึ่งจะต้องได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างครบถ้วนว่าจะเกิดอะไรขึ้น และเขายินยอมที่จะให้ทำหรือไม่ และตามแผนโครงการทั้ง 57 กิโลเมตร มีการทำทางผ่าน 24 ชุมชน วัตถุประสงค์หลักแห่ง และโรงพยาบาล ยังไม่รวมสถานที่ราชการ ตรงนี้ถือเป็นเรื่องใหญ่ที่จะต้องรับฟังความเห็นอย่างถี่ถ้วน การออกแบบก็ต้องออกแบบตามวิถีชีวิตของแต่ละชุมชน"

ส่วนกสม. จะสามารถหักหัวอะไรได้หรือไม่ เพราะดูเหมือนจะกระทบสิทธิโดยรวม นางเตือนใจกล่าวว่า ขณะนี้ยังไม่สามารถตัดสินใจได้อย่างชัดเจน ซึ่งจะมีการลงพื้นที่สำรวจอีกครั้ง เพื่อให้มีการตรวจสอบอย่างชัดเจน และจากนั้นจะมีการเชิญทีมที่ปรึกษาโครงการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาพูดคุย จึงจะมีความชัดเจน

"ตอนนี้ส่วนตัวมีความรู้สึกไม่สบายใจที่ชุมชนไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วม เพราะคือหลักการสำคัญของสิทธิมนุษยชน ยิ่งสิทธิในการพัฒนาอะไรไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยเรื่องสิทธิชุมชน ก็คือต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วม และรับรู้ข้อมูลข่าวสารรอบด้านอย่างจริงจัง และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทุกขั้นตอน"

ชุมชนดั้งเดิมยังมีอยู่มาก
นางเตือนใจ ยังสะท้อนสิ่งที่เห็นจากการลงพื้นที่สำรวจริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาว่า เป็นชุมชนดั้งเดิมตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 3 และเป็นชุมชนที่มีการผลิตปูนแดงที่ใช้กินกับหมาก ต้องมีการส่งเข้าไปถวายในวัง ซึ่งก็ถือว่าเป็นหลักฐานในการแสดงความเป็นชุมชนดั้งเดิม

นอกจากนี้ยังพบโรงหล่อเตาอิฐที่ถูกเก็บรักษาไว้ กลุ่มช่างทำบายศรีที่ยังได้รับสืบทอดงานศิลปะมาถึงปัจจุบัน แสดงให้เห็นว่า ความเป็นชุมชนดั้งเดิมยังมีมาก และยังเป็นต้นทุนทางวัฒนธรรมทั้งดงามและประเมินค่าไม่ได้

ที่ปรึกษาเริ่มร่างแบบโครงการ
ขณะที่ ผศ.ดร.ธัญญา สวัสดิ์ศรี รองผู้จัดการ

กรุงเทพธุรกิจ

Krungthep Turakij
Circulation: 200,000
Ad Rate: 2,400

Section: First Section/หน้าแรก

วันที่: อาทิตย์ 22 พฤษภาคม 2559

ปีที่: 29

ฉบับที่: 10104

หน้า: 1(ขวา), 4

Col.Inch: 89.63

Ad Value: 215,112

PRValue (x3): 645,336

คลิ๊ป: สี่สี่

หัวข้อข่าว: ห่วงชุมชนไม่มีส่วนร่วม 'แลนด์มาร์คเจ้าพระยา'

และโฆษกโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา โดยสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และมหาวิทยาลัยขอนแก่น บอกว่า เรื่องผู้ได้รับผลกระทบ ขณะนี้กำลังใช้ความรู้ทางโบราณคดีชุมชนเข้ามาช่วยในการเก็บข้อมูล มีการลงพื้นที่ไปแล้ว เช่น ชุมชนวัดเทวราชกุญชร ย่านเทเวศร์ เป็นต้น

ส่วนเรื่องแผนแม่บท 57 กิโลเมตรนั้น ทางทีมที่ปรึกษาโครงการ ในส่วนภูมิสถาปนิกฝั่งเมืองก็กำลังดำเนินการพิจารณาว่า แต่ละพื้นที่มีศักยภาพที่จะพัฒนาไปในรูปแบบใดได้บ้าง มีพื้นที่ 5 ชุมชนที่ออกแบบเพื่อไม่ให้เกิดชุมชน เช่น วัง ทำเรือท้าวสุกรี รวมทั้งพื้นที่ราชการ ซึ่งเบื้องต้นมีตัวแบบร่างออกมาบางส่วนแล้ว ชุมชนขอมีส่วนร่วมออกแบบ

ส่วนผลตอบรับจากชุมชนในการเข้าสำรวจพื้นที่นั้น ผศ.ดร.อันธิกา ชีวาท ชุมชนมีความเข้าใจมากขึ้น โครงการนี้ไม่ได้ทำถนนคอนกรีต ไม่ได้ทำเขื่อนสูง และไม่ได้ทำออกมาในรูปแบบเดียวเท่านั้น อย่างชุมชนวัดเทวราชกุญชรวิหาร ชุมชนเริ่มพูดคุยกันแล้วว่ามีความต้องการอะไรบ้าง และเสนอขอออกแบบร่วม ในส่วนเรื่องเวทีประชาพิจารณ์จะมีขึ้นครั้งที่ 2 ราวเดือนมิ.ย.นี้

เปิดช่องทางรับฟังความเห็น

อย่างไรก็ตาม ทางทีมที่ปรึกษาโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ได้เปิด 5 ช่องทางรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในส่วนอื่นๆ รวมทั้งภาคประชาสังคมเพิ่มเติม ได้แก่ เว็บไซต์ www.chaophrayaforall.com ตู้ ปณ.90 บางซื่อ กทม. 10800 เพจ Facebook : Chao Phraya for All หรือทาง Email : Chaophrayaforall@gmail.com และ โทร.091-738-6859 ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วม ในการแสดงความคิดเห็น และร่วมกันสร้างสรรค์พัฒนาภูมิทัศน์ วัฒนธรรมริมสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาอย่างยั่งยืน